

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เจ้าของ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ตั้งภักดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ดัง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วราทิพย์ แก่นการ
รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปี้ยชื่อ
อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทชุม
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณิ เตียววิเศษ
รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ พุงปันคำ
รองศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จารุวรรณ ก้าวหน้าไกล
อาจารย์ ดร. รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง
รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี อื่นทรหนองไผ่
รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรี ทิธา เจียรณัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย วัฒนสิทธิ์
อาจารย์ ดร. ทิพรรัตน์ อุตเมืองเพี้ย

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ ดร. นุสรุ ประเสริฐศรี
อาจารย์นพนันท์ ชัยภูมิ
นางรานี แสงจันทร์นวล
อาจารย์ปราณี แสตคง
อาจารย์เบญจพร จิตินุญจิโรจน์
นางสาวภาณุมาศ ชาญสุริย์
นางสาวชุตินันท์ ไก่ฟ้า

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
สมาคมนursesแห่งประเทศไทย
สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>
Email: jnatned@gmail.com โทร. 080-8952065

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการแพทย์พยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียนกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใดๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.ดร. จิณห์จุฑา ชัยเสนา ดาลลาส
2. ผศ.ดร. ททัยชนก บัวเจริญ
3. ผศ.ดร. สุจินดา จารุพัฒน์ มารูโอ
4. ดร. ปัฐยาวัชร ปรากฏผล
5. ดร. เกษร แก้วโนนงิ้ว
6. รศ.ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ
7. รศ.ดร. รั้งสิมันต์ สุนทรไชยา
8. ผศ.ดร. น้ำอ้อย ภัคดีวงศ์
9. ผศ.ดร. วารินทร์ บินโฮเซ็น
10. ผศ.ดร. มนพร ชาติขานี
11. อ.ดร. นฤมล อเนกวิทย์
12. รศ.ดร. วลัยพร นันท์ศุภวัฒน์
13. รศ. สมพร วัฒนกุลเกียรติ
14. อ.ดร. บุญสืบ โสโสม
15. ผศ.ดร. นริสา วงศ์พนารักษ์
16. อ.ดร. สาวิตรี หลักทอง
17. ผศ.ดร. วรณา พาหุวัฒนกร
18. อ.ดร. ชุติมา มาลัย
19. ผศ.ดร. จิตาภา ผูกพันธ์
20. ผศ.ดร. พีรพันธ์ วิศวาลสกุลวงษ์
21. รศ.ดร. ปิยะนุช ชูโต
22. รศ.ดร. ปิยะธิดา นาคะเกษียร

สารบัญ

บทบรรณาธิการ		5
บทความวิชาการ		
❖ ภาวะตัววายเฉียบพลันในผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกแดงก็	กองแก้ว ย้วนบุญหลิม วราภรณ์ สมวงษ์ ปานจิต โพธิ์ทอง เอกมณี พัฒนพิพิธไพศาล	6
❖ การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิตเพื่อเสริมสร้างศักยภาพตามแนวคิด สตรีนิยม : การประยุกต์ใช้	ศรีนรินทร์ จันทพิมพ์	14
❖ ซายวัยทอง: บทบาทพยาบาลชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพ	ปัทมทัตต์ จันทพานิช ขนิษฐา สนเทห์ ธนิดา สถิตอุตสาหกร	24
รายงานวิจัย		
❖ ความสามารถของพยาบาลในการประเมินและจัดการอาการปวด ในผู้ป่วยมะเร็งระยะลุกลาม	สำราญ เจือจันทร์ ปรางค์ทิพย์ อุจะรัตน์ ปภาวรินทร์ วังดี ราตรี ทองยู	32
❖ ความเครียดในบิดามารดาของทารกที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย ทารกแรกเกิดระยะวิกฤต	พนมพร ไชยะอินทร์ จุฬภาภรณ์ ตั้งภักดี อัจฉริยา วงษ์อินทร์จันทร์	42
❖ การศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาของผู้ป่วยสูงอายุโรคเรื้อรังที่มารับบริการ ที่คลินิกพิเศษอายุรกรรมโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช	วัชรภรณ์ เปาโรหิตย์ สมพงษ์ แก้วพรรณมา ฉัตรวารินทร์ บุญเดช กิตติยา มหาวิริโยทัย	52
❖ สมรรถนะด้านการพยาบาลครอบครัวขั้นสูงของพยาบาลวิชาชีพ ที่ให้การดูแลครอบครัวที่มีหญิงตั้งครรภ์ได้รับการคัดกรองกลุ่มอาการดาวน์	ธนิศรา นามบุญเรือง พัชราภรณ์ เจนใจวิทย์	61
❖ การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันภาวะแทรกซ้อน ในผู้ป่วยที่มีภาวะถอนพิษสุราหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลร้อยเอ็ด	สุดาดวง พัฒนสาร มะลิวรรณ อังคนิษฐ์ อภิญา วงศ์พิริโยธา	71
❖ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ	วราพร สุดบุญมา วิลาวัฒน์ ชมนิรัตน์	81
❖ การเสริมพลังอาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยง ความดันโลหิตสูง	พิชัย บุญมาศรี ระพีพรรณ นันทะนา ฐิตารีย์ ธนสิริกัญจน์	91
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับ การเตรียมความพร้อมการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของนิติตพยาบาล ชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ วัชรพล มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น วิทยาเขตวัชรพล	เจียงคำ กังวล ประไพ ปิยะจันทร์ ชลิดา แซ่มเจริญ เสาวณีย์ ระพีพรกุล	101
❖ เปรียบเทียบการกอดจุดเหตุกัด้วยกระเปาะเย็นและซีแอลมปีกดจุดลดปวด ต่อระดับความเจ็บปวดหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง	เกศกัญญา ไชยวงศา วันรัฐ พจนา	110

สารบัญ

❖ การพัฒนารูปแบบการป้องกันการตีเคื่องตีมีแอลกอฮอล์และ
สูบบุหรี่สำหรับผู้สูงอายุในชุมชน	ชัชวัฒน์ อินไชยา อรุมา แก้วเกิด
ชิตกรณณ์ แตนกาไสย เบี่ยมศักดิ์ ทนุกิจ
เบญจยามาศ ทิลายนต์	120
❖ ภาวะสุขภาพจิตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพจิตของผู้สูงอายุที่
อยู่เพียงลำพังในชุมชนเขตเมือง จังหวัดขอนแก่น	ศรินทร์นั จันทร์พิมพ์ อัมพรพรรณ ชีรานุตร	130
❖ อื่น ๆ		
❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน		
❖ ใบบังความลงโฆษณา		
❖ อัตราค่าโฆษณา		
❖ ใบบัตรสมาชิกวารสาร		
❖ โฆษณา		

บรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ พบกันฉบับที่ 3 ปี พ.ศ. 2564 นะคะ ซึ่งเป็นปีที่ 7 ที่สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้เปลี่ยนชื่อวารสารเป็น “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)” จากเดิมชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses’ Association of Thailand North-Eastern Division)” ซึ่งเป็นวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน นำเผยแพร่แก่สมาชิกพยาบาลต่อเนื่องมาเป็นเวลา 38 ปีนี้ จากปี พ.ศ. 2526 จนถึงปัจจุบัน

วารสารฉบับนี้มีผลงานดีเยี่ยมมาจากพี่น้องพยาบาลให้ร่วมภูมิใจในความเก่งของพยาบาลจากทั่วประเทศไทย ที่ได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาลเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล บทความวิชาการที่นำมาเผยแพร่ในฉบับนี้จำนวน 3 เรื่องและรายงานวิจัย 11 เรื่อง ประกอบด้วยสาระสำคัญด้านการพัฒนาระบบบริการพยาบาล ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง โรคไตเรื้อรัง สุขภาพจิต โรคพยาธิใบไม้ตับ ความดันโลหิตสูง สารเสพติด พิษสุรา การสร้างเสริมสุขภาพ ตลอดจนการพัฒนาการศึกษาพยาบาล จึงถือเป็นยุคแห่งการพัฒนาที่ ทำหายกรเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของพยาบาลไทยอย่างกล้าหาญและมุ่งมั่น ซึ่งทั้ง 14 เรื่อง ล้วนมีความน่าสนใจสามารถนำไปใช้ต่อยอดการพัฒนาบริการพยาบาลต่อไปได้

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาลที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสุขภาพประชาชน เป็นแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาสังคมจึงขอเรียนเชิญพี่น้องพยาบาลทุกท่านร่วมเป็นเจ้าของวารสารโดยการสมัครเป็นสมาชิก ร่วมส่งบทความมาเผยแพร่ ติดตามอ่านวารสาร ช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น และนำองค์ความรู้ไปพัฒนาต่อเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพต่อไป

ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์ และขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงานสมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ

